

**OBČINA ŠENTJUR
DRUŽBENE DEJAVNOSTI**

Številka: 122-4/2019 (241)
Šentjur, 26. 8. 2019

**OBČINSKI SVET
OBČINE ŠENTJUR**

ZADEVA: Gradivo za 8. točko dnevnega reda 6. redne seje Občinskega sveta

NASLOV: Odlok o organiziranju pomoči družini na domu in dopolnilnih socialno varstvenih programov lokalnega pomena v Občini Šentjur - prva obravnava

PRIPRAVILI: Judita Methans Šarlah, Smilja Vončina

PREDLAGATELJ: mag. Marko Diaci, župan

POROČEVALKA: Judita Methans Šarlah, vodja Odd. za družbene dejavnosti

DELOVNI TELESİ OS, KI BOSTA GRADİVO OBRAVNAVALI: Odbor za družbene dejavnosti in Statutarno-pravna komisija

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet sprejme Odlok o organiziranju pomoči družini na domu in dopolnilnih socialno varstvenih programov lokalnega pomena v Občini Šentjur v prvi obravnavi.

**Mag. Marko Diaci
župan**

GOS 6-2019/8

1. Uvod

1.1. Ocena stanja in razlogi za sprejem odloka

V občini Šentjur se storitev pomoč družini na domu od leta 1992 izvaja v okviru Centra za socialno delo. V maju 2019 smo od Centra za socialno delo Celje prejeli pisno odpoved izvajanja storitve od 1. 1. 2020 dalje.

V skladu z Zakonom o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A in 28/19) lahko storitve, ki so določene kot javna služba, opravljajo v okviru mreže javne službe pod enakimi pogoji javni socialno varstveni zavodi ter druge pravne in fizične osebe, ki pridobijo koncesijo na javnem razpisu.

1.2. Cilji, načela in poglobitve rešitve odloka

Od 1. 4. 1992 se v naši občini v okviru Centra za socialno delo neprekinjeno izvaja storitev Pomoč družini na domu. Strokovna sodelavka programa Pomoč družini na domu (koordinatorka) vodi in koordinira delo petih redno zaposlenih izvajalk. Mesečno delavke s koordinatorko izvajajo pomoč povprečno 59-im starejšim uporabnikom programa pomoč družini na domu.

V maju 2019 smo od Centra za socialno delo Celje prejeli pisno odpoved izvajanja storitve Pomoči družini na domu od 1. 1. 2020 dalje s prošnjo, da izpeljemo ustrezne postopke in izberemo novega izvajalca storitve.

V skladu z zakonodajo lahko storitve, ki jih zakon določa kot javno službo, opravljajo v okviru mreže javne službe pod enakimi pogoji javni socialno varstveni zavodi ter druge pravne in fizične osebe, ki pridobijo koncesijo na javnem razpisu.

Zaradi dobrih referenc za opravljanje te dejavnosti in izraženega interesa izvajanja te storitve, od 1. 1. 2020 predajamo Domu starejših Šentjur izvajanje storitve Pomoči družini na domu. Za izvajanje storitve bo prevzel vse trenutno zaposlene delavke in prostore, ki jih uporabljajo za izvajanje storitve.

Občina Šentjur s sprejemom tega odloka določa pravni temelj za izpeljavo postopkov za določitev izvajalca storitev pomoči družini na domu v obdobju od 1. 1. 2020 naprej.

Center za socialno delo izvaja tudi dopolnilne socialno varstvene programe, ki niso financirani s strani države kot socialno varstvena storitev po veljavni zakonodaji. Eden izmed njih je namenjen ranljivim skupinam v lokalnem okolju kot laična pomoč (podrobneje v II. poglavju predlaganega odloka). Z vključitvijo laičnega sodelavca v družini pridobijo tako starši kot otroci. Starši imajo na ta način možnost preizkusiti, da so spremembe možne, ker jih laični sodelavec konkretno izvaja in je staršem neposreden zgled. Z neposredno vključitvijo pomoči družini v domačem okolju imajo tudi otroci možnost spoznati druge načine vzgoje in skrbi, katerih pri starših niso bili deležni. Na tak način se lahko prekine »začarani krog«, starši se trajno opremijo za kvalitetnejše delo z otroki, otrokom pa se v občutljivem razvojnem obdobju omogoči pozitivne izkušnje, ki gradijo stabilnejšo osebnost. Laična pomoč pa je lahko

namenjena tudi ostalim ranljivim skupinam, ki so v porastu (osebe s težavami v duševnem zdravju, odvisnosti).

1.3. Ocena finančnih in drugih posledic

Sprejem novega odloka bo imel finančne posledice za proračun občine. Sredstva za izvajanje odloka so zagotovljena v proračunu na proračunski postavki 204002 – Pomoč družini na domu, katera je letos planirana v višini 160.000 EUR.

2. Besedilo členov

Na podlagi 43. člena Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A in 28/19), Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev (Ur. l. RS št. 45/10, 28/11, 104/11, 111/13, 102/15 in 76/17) in 15. člena Statuta Občine Šentjur (Uradni list RS, št. 37/11 – uradno prečiščeno besedilo in 54/16) je Občinski svet Občine Šentjur na _____ seji dne _____ sprejel

O D L O K

o organiziranju pomoči družini na domu in dopolnilnih socialno varstvenih programov lokalnega pomena v Občini Šentjur

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

Odlok določa način organiziranja in izvajanja javne službe pomoči družini na domu in dopolnilnih socialno varstvenih programov v Občini Šentjur.

II. JAVNA SLUŽBA POMOČ DRUŽINI NA DOMU

2. člen

Pomoč družini na domu je socialno varstvena storitev, ki obsega socialno oskrbo upravičenca v primeru invalidnosti, starosti ter v drugih primerih, ko socialna oskrba na domu lahko nadomesti institucionalno varstvo.

3. člen

Obseg javne službe vsako leto določi občinska uprava Občine Šentjur z letnim številom ur storitev, ki se izvajajo v okviru javne službe, določenim v skladu s programom socialnega varstva Občine Šentjur in proračunom Občine Šentjur za posamezno leto.

4. člen

Pomoč na domu se lahko izvaja na naslednje načine:

- s sklenitvijo neposredne pogodbe o izvajanju javne službe z javnim socialno varstvenim zavodom, ki izpolnjuje zakonske pogoje za opravljanje socialne oskrbe na domu,
- s podelitvijo koncesije pravni ali fizični osebi, ki izpolnjuje po zakonu in na podlagi zakona izdanih izvršilnih predpisih na javnem razpisu,
- z ustanovitvijo javnega zavoda, ki bo izvajalo storitev socialne oskrbe na domu.

a) Upravičenci do storitev

5. člen

Upravičenci so osebe, ki imajo stalno prebivališče na območju Občine Šentjur in imajo urejene bivalne in druge pogoje za življenje, pa se ne morejo sami oskrbovati in negovati, nimajo svojcev, ki bi lahko skrbeli zanje, in se jim s pomočjo na domu nadomesti institucionalno varstvo.

Pod navedenimi pogoji so upravičenci osebe:

1. stare nad 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki jih spremlja starost, niso sposobni za samostojno življenje;
2. osebe s statusom invalida po zakonu o socialnem vključevanju invalidov, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja;
3. druge invalidne osebe z invalidnostjo, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege in pomoči za opravljanje večine življenjskih funkcij;
4. druge kronično bolne osebe in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje;
5. hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva ter otroci prikrajšani za normalno družinsko življenje.

b) Uveljavitev pravic

6. člen

Postopek za uveljavitev pravice do socialno varstvene storitve pomoči družini na domu se začne na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika ali po uradni dolžnosti Centra za socialno delo.

Zahteva se poda pri izvajalcu storitev.

Izvajalec je pristojen, da odloči o konkretnem primeru, tako da presodi razmere in odloči o upravičenosti ter se dogovori za vrsto in obseg, čas trajanja ter višino plačila storitve, ki se bo izvajala.

Na podlagi odločitve izvajalca skleneta izvajalec in upravičenec pisni dogovor o opravljanju storitve, v katerem določita čas opravljanja storitve in osebo, ki bo storitve opravljala.

c) Vrsta in obseg storitve

7. člen

Storitev se prilagodi potrebam posameznega upravičenca in obsega:

1. gospodinjsko pomoč, kamor sodijo: prinašanje enega pripravljenega obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora;
2. pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, kamor sodijo: pomoč pri oblačenju ali slačenju, pomoč pri umivanju ali kopanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje, nega in čiščenje osebnih ortopedskih pripomočkov;
3. pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, kamor sodijo: vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na stalno institucionalno varstvo.

Upravičenec je upravičen do pomoči na domu, če potrebuje najmanj dve opravili iz navedenih dveh različnih sklopov.

8. člen

Pri določanju obsega in vrste storitev se upošteva zdravstveno mnenje osebnega zdravnika ter šolske svetovalne službe.

d) Največji obseg storitev

9. člen

Posameznik je v okviru javne službe pomoč družini na domu, ki jo opredeljuje ta odlok, upravičen do pomoči na domu do največ 4 ure dnevno, skupaj 20 ur tedensko oziroma največ 6 ur dnevno oziroma 30 ur tedensko, če se pomoč nudi dvema upravičencema v skupnem gospodinjstvu.

10. člen

Upravičencu do pomoči družini na domu iz 5. člena tega odloka, ki trajno potrebuje socialno oskrbo na domu v večjem obsegu kot 4 ure dnevno oziroma 20 ur tedensko, izvajalec predlaga vključitev v institucionalno varstvo oziroma druge možnosti večurne oskrbe, ki bodo zadostile potrebe upravičenca.

e) Cene storitev

11. člen

Cena storitve javne službe se oblikuje v skladu s predpisom ministra pristojnega za socialno varstvo. K cenam storitve pomoči družini na domu daje soglasje pristojni organ občine.

f) Plačilo storitve

12. člen

Storitev socialne oskrbe v celoti plačajo upravičenci oziroma drugi zavezanci. Pomoč na domu je v celoti brezplačna za naslednje skupine upravičencev, ki sklenejo dogovor o izvajanju storitve:

- a) prejemnike denarne socialne pomoči po zakonu o socialnem varstvu,
- b) prejemnike nadomestila za invalidnost po zakonu o socialnem vključevanju invalidov
- c) otroke, ki so upravičeni do dodatka za nego po zakonu o družinskih prejemkih in otroci prikrajšani za normalno družinsko življenje.

Poleg upravičenca so zavezanci za plačilo storitev socialne oskrbe vsi, ki jih do upravičenca veže preživninska obveznost na temelju zakona ali pogodbenega razmerja.

Višina plačila se izračuna na podlagi vrednosti urne postavke in števila dejansko opravljenih ur pri posameznem upravičencu.

13. člen

Upravičenec ali drugi zavezanec je lahko delno ali v celoti oproščen plačila storitev socialne oskrbe.

Oprostitev in olajšave plačila se določajo v skladu z Uredbo, ki določa merila ter oprostitev pri plačilih socialno-varstvenih storitev.

14. člen

Vloga za uveljavljanje oprostitev plačila se vloži pri Centru za socialno delo Celje, Enoti Šentjur pri Celju, ki je pristojen, da v skladu s tem pravilnikom ugotovi potrebna dejstva in določi višino oprostitve oziroma olajšave plačila.

O pravici do delne ali celotne oprostitve plačila odloča Center za socialno delo Celje, Enota Šentjur pri Celju, v skladu z določili zakona o splošnem upravnem postopku. Pritožba na odločbo ne zadrži obveznosti plačila, določenega z odločbo.

15. člen

Na podlagi odločbe o višini plačila storitev pomoči na domu izvajalec pomoči na domu obračuna uporabniku delež cene opravljenih storitev, za razliko pa predloži obračun Občini Šentjur.

Iz obračuna mora biti razviden upravičenec, številka odločbe o oprostitvi plačila, vrsta in število ur opravljenih storitev in višina stroškov oskrbe ter delež plačila uporabnika.

16. člen

Oprostitev plačila ali doplačila storitev pomoči na domu se lahko dodeli za določen čas, največ za dobo enega leta in se lahko ponovno dodeli, če se okoliščine niso spremenile.

O oprostitvah plačil in doplačil storitev se odloča enkrat letno ob rednem vsakoletnem preračunu cene storitev.

17. člen

Upravičenec ali zavezanec izgubi pravico do celotne ali delne oprostitve plačila storitev pomoči na domu v naslednjih primerih:

- če je pridobil pravico do oprostitve ali doplačila storitve, ne da bi predhodno izrabil vse pravne možnosti za določitev in izterjavo preživninske upravičenosti, če je do nje upravičen;
- če je pridobil dovolj lastnih sredstev ali sredstev zavezancev, da do oprostitve ali delnega doplačila ni več upravičen.

18. člen

Upravičenec ali zavezanec je dolžan Centru za socialno delo v roku osmih dni sporočiti vsako spremembo dejstev in okoliščin, ki bi vplivale na določitev višine oprostitve oziroma olajšave plačila storitev.

Upravičenec, ki je pridobil pravico do celotne ali delne oprostitve plačila storitev pomoči na domu na podlagi lažnih podatkov ali ni sporočil spremembe stanja, je dolžan sam oziroma zavezanec vrniti vsa sredstva, ki so mu bila priznana kot pravica, od dneva, ko je neupravičeno pridobil oprostitvev plačila oziroma doplačila z zamudnimi obrestmi, ki veljajo za davke in prispevke, od dneva, ko je neupravičeno koristil pravico do oprostitve.

19. člen

Center za socialno delo posreduje občini odločbe o oprostitvah in olajšavah plačila storitev pomoči na domu in enkrat letno pripravi pisno poročilo.

20. člen

Če je upravičenec lastnik nepremičnega premoženja, ki mu ne daje dohodkov za plačilo stroškov, je praviloma v celoti ali delno oproščen plačila storitev le, če pristane na zemljiškoknjižno zavarovanje terjatve občine, ki ustreza ocenjenim stroškom oprostitve.

Zemljiškoknjižno zavarovanje opravi občina na predlog Centra za socialno delo. Kolikor je bil upravičenec lastnik nepremičnega premoženja in ga je odtujil tri leta pred vložitvijo zahtevka za uveljavitev pravice do pomoči na domu, se mu pomoč praviloma nudi samo v primeru, če upravičenec predloži pisno zagotovilo, da prevzemnik nepremičnega premoženja ali kdo drug zagotovi plačilo stroškov.

g) Evidentiranje storitev

21. člen

Podatke, ki se nanašajo na opravljanje socialno varstvene storitve pomoči na domu, vodi izvajalec javne službe.

Izvajalec javne službe vodi evidenco o:

- upravičencih,
- vsebini pomoči,
- višini plačila,
- izvajalcih posameznih storitev,
- opravljenih storitev,

– opravljenih poti.

Evidence se vodijo v skladu s pravili zakona o socialnem varstvu in zakona o varstvu osebnih podatkov.

Pristojen občinski upravni organ ima pravico vpogleda v evidence.

22. člen

Izvajalec javne službe mora na zahtevo občini posredovati podatke za potrebe načrtovanja in spremljanja stanja izvajanja javne službe pomoči na domu. Izvajalec javne službe je dolžan za občino enkrat letno pripraviti pisno poročilo o izvajanju javne službe.

III. DOPOLNILNI SOCIALNO VARSTVENI PROGRAMI LOKALNEGA POMENA

23. člen

Center za socialno delo Celje, Enota Šentjur pri Celju, izvaja v občini Šentjur dopolnilne socialno varstvene programe lokalnega pomena.

24. člen

Dopolnilni socialno varstveni programi se organizirajo kot pomoč otrokom v družinah, v katerih je ogrožen njihov psihofizični razvoj zaradi neurejenih razmer, bolezni ali invalidnosti otrok ter kot pomoč namenjena socialnemu vključevanju ostalih posebej ranljivih skupin.

Storitev se prilagodi potrebam posameznega upravičenca in obsega pomoč pri:

- vzpostavitvi sodelovanja staršev otrok, šole in drugih institucij;
- učni uspešnosti otrok in mladostnikov;
- socialni vključenosti otrok v okolje;
- reševanju raznih kriznih situacij v družini.

25. člen

Občina Šentjur sklene z izvajalcem javne službe posebno pogodbo, s katero dogovori izvajanje teh programov in način sofinanciranja.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

26. člen

Upravičenec do pomoči na domu z vključitvijo v institucionalno varstvo izgubi pravico do storitev pomoči na domu v okviru javne službe.

27. člen

Na podlagi določil, navedenih v tem odloku, in na podlagi področne zakonodaje, izbrani izvajalec storitve pomoči družini na domu sprejme Pravilnik o postopku pri uveljavljanju, izvajanju in prekinitvi storitve pomoči družini na domu v roku 30 dni po sklenitvi pogodbe o sofinanciranju Pomoči družini na domu.

28. člen

S tem odlokom preneha veljati Odlok o organiziranju pomoči družini na domu in o merilih za določitev oprostitev in olajšav pri plačilih socialno varstvenih storitev v Občini Šentjur pri Celju (Uradni list RS št., 112/00).

29. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne od 1. 1. 2020 dalje.

Št. 007-0005/2019
Šentjur, _____

Župan
mag. Marko Diaci

3. Obrazložitev členov

K 1. členu - Določa način organiziranja in izvajanja javne službe.

K 2. členu – Določa socialnovarstveno storitev.

K 3. členu – Določa način obsega storitve.

K 4. členu – Določa načine izvajanja storitve.

K 5. členu – Določa upravičence do storitve.

K 6. členu – Določa uveljavitev pravice.

K členoma 7 in 8 – Določata vrsto in obseg storitve.

K členoma 9 in 10 – Določata največji obseg storitve za upravičence.

K 11. členu – Določa oblikovanje cene storitve.

K 12. členu – Določa plačilo storitve.

K 13. členu – Določa obseg in merila za oprostitve in olajšave plačila storitve.

K 14. členu – Določa postopek za uveljavljanje oprostitve plačila.

K 15. členu – Določa obračun cene uporabniku.

K 16. členu – Določa trajanje oprostitev plačila in doplačila storitve.

K 17. členu – Določa izgubo pravice do oprostitve plačila storitve.

K 18. členu – Določa rok za sporočanje sprememb dejstev in okoliščin, ki bi vplivale na določitev višine oprostitve oz. olajšave plačila storitve ter postopek v primeru sporočitve lažnih podatkov oz. nesporočila navedenih sprememb.

K 19. členu – Določa postopek posredovanja odločb o oprostitvah in olajšavah plačil storitve občini.

K 20. členu – Določa postopek zemljiškoknjižnega zavarovanja terjatev občini.

K členoma 21 in 22 – Določata evidentiranje storitve.

K členom 23 - 25 – Določajo dopolnile socialno varstvene programe lokalnega pomena, izvajalca in dogovor o izvajanju ter načinu financiranja le-teh.

K 26. členu – Določa izgubo pravice do storitve.

K 27. členu – Določa rok izvajalcu o sprejetju Pravilnika o postopku pri uveljavljanju, izvajanju in prekinitvi storitve.

K členoma 28 in 29 – Določata prenehanja veljavnosti dosedanjega odloka in veljavnost predmetnega odloka.

4. Priloge

- 1 – Poročilo Centra za socialno delo za pomoč družini na domu v občini Šentjur za leto 2018
- 2 - Poročilo Centra za socialno delo za socialno vključevanje posebej ranljivih skupin v občini Šentjur za leto 2018
- 3 - Obrazložitev k ceni storitve Pomoči družini na domu

REPUBLIKA SLOVENIJA
CENTER ZA SOCIALNO DELO
ŠENTJUR PRI CELJU

Ulica Dušana Kvedra 11, 3230 Šentjur

T: 03 746 25 20
F: 03 746 25 25
E: gpcsd.sentj@gov.si
www.cdsentjur.si

Datum: 01.04.2019

POROČILO ZA LETO 2018

POMOČ DRUŽINI NA DOMU V OBČINI ŠENTJUR

Poročilo pripravila:

Sabina Jelenc

Pomočnica direktorice:

mag. Anica Weber

KAZALO

1. OPIS STORITVE	3
2. UPRAVIČENCI DO STORITVE POMOČ DRUŽINI NA DOMU	4
2.2 Upravičenci glede na starost in spol na dan 31.12.2018.....	5
2.3 Število upravičencev do storitve pomoč družini na domu po mesecih od leta 2014 – 2018	6
2.4 Število opravljenih učinkovitih ur pri upravičencih do storitve pomoči družini na domu	7
3. CENA IN PLAČILO STORITVE	8
3.1 Plačilna sposobnost uporabnikov za leto 2018	9
3.2 Število učinkovitih ur v letu 2018.....	10
4. IZVAJALKE STORITVE	10
5. ZAKLJUČEK IN PREDLOGI	12

1. OPIS STORITVE

Pomoč družini na domu je samostojna socialno varstvena storitev, ki jo določa Zakon o socialnem varstvu v 15. členu, kot eno izmed oblik pomoči družini (poleg pomoči družini za dom in socialnega servisa). Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16 in 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ in 29/17) v 43., 44. in 99. členu določa, da organizacija pomoči na domu spada v pristojnost občine, saj mora občina s pogodbo z javnim zavodom ali s podelitvijo koncesije zagotoviti mrežo javne službe na tem področju. Pomoč na domu lahko izvajajo javni zavodi ali zasebni izvajalci, ki jim je občina podelila koncesijo za opravljanje te socialnovarstvene storitve. Minimalna storitev je določena v 3. odst. 15. člena ZSV, natančnejša opredelitev obsega, upravičencev, postopkov in vsebin pa je opredeljena v Pravilniku o standardih in normativih socialno varstvenih storitev (Ur.l.RS, št. 52/95, 02/98, 61/98, 19/99, 28/99-popr., 127/03, 125/04, 60/05, 120/05, odl.US, 2/06-popr., 140/06,120/07, 45/10, 28/11,140/11, 111/13, 102/15 in 76/17).

Pomoč družini na domu vsebuje socialno oskrbo na domu in mobilno pomoč.

Socialna oskrba na domu je namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni pa se ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanje nimajo možnosti. Gre za različne oblike organizirane praktične pomoči in opravil, s katerimi se upravičencem vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Storitev se prilagodi potrebam posameznega upravičenca in obsega naslednje sklope opravil:

- pomoč pri temeljnih dnevni opravilih:

- pomoč pri oblačenju in slačenju,
- pomoč pri umivanju in kopanju,
- pomoč pri hranjenju,
- pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb,
- vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov;

- gospodinjska pomoč

- prinašanje enega pripravljenega obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane,
- pomivanje uporabljene posode,
- osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti,
- postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora;

- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov

- vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in sorodstvom,
- spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti (obisk zdravnika, nabava živil, zdravil),
- informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca, ter priprava na institucionalno varstvo.

Upravičenec je upravičen do pomoči na domu, če potrebuje najmanj dve opravili iz dveh različnih sklopov opravil iz prejšnjega odstavka.

Zaposleni v CSD Šentjur želimo svojo ponudbo storitev čim bolj približati potrebam uporabnikov in vključiti čim več oseb, ki potrebujejo pomoč. Vsi skupaj se trudimo, da bi uporabnikom storitve omogočili prijetnejše in kvalitetnejše bivanje v domačem okolju.

2. UPRAVIČENCI DO STORITVE POMOČ DRUŽINI NA DOMU

Upravičenci do socialne oskrbe na domu so osebe, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo drugega ohranjajo zadovoljivo duševno in telesno počutje in lahko funkcionirajo v znanem bivalnem okolju.

Upravičenci do socialne oskrbe na domu so osebe, ki imajo stalno bivališče na območju občine Šentjur in so:

- a) osebe, stare nad 65 let, ki zaradi starosti in pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje,
- b) osebe s statusom invalida po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu,
- c) druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij,
- d) kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje,
- e) hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

2.1 Struktura uporabnikov pomoči na domu glede na izpolnjevanje pogoja upravičenosti do oskrbe na dan 31.12. 2018

<i>Pogoj upravičenosti</i>	<i>Št. uporabnikov</i>	<i>%</i>
Osebe stare nad 65 let	53	85,48
Status invalida po ZDVRTPO	3	4,84
Druge invalidne osebe	2	3,23
Kronično bolne osebe	3	4,84
Hudo bolni otrok	1	1,61
Skupaj	62	100%

Socialna oskrba na domu je strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči, pri kateri sodelujejo strokovni delavec, strokovni sodelavec, neposredni izvajalec oskrbe, upravičenec ter ključni in odgovorni družinski člani.

Storitev se začne izvajati na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika in vsebuje dva dela. Prvi del predstavlja ugotavljanje upravičenosti do storitve, pripravo in sklenitev dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, organiziranje ključnih članov okolja ter izvedbo uvodnih srečanj med izvajalcem in upravičencem ali družino. Drugi del storitve zajema vodenje storitve, koordinacijo izvajalcev in njihovo usmerjanje, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in pri zapletenih življenjskih situacijah upravičencev ter neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca po dogovorjenih

vsebinah in v dogovorjenem obsegu. Spremembe ali dopolnitve že sklenjenega dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve lahko predlagata izvajalec storitve, upravičenec ali njegov zakoniti zastopnik.

Strokovna priprava izvajanja storitve v obliki analize primera, priprava dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, organiziranje ključnih članov okolja za sodelovanje pri zagotavljanju pomoči ter izvedba uvodnega srečanja med predstavniki izvajalca in upravičencem traja v povprečju osem ur na upravičenca oziroma 12 ur na par. Neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca se lahko izvaja vse dni v tednu in sicer največ do 20 ur tedensko. V primeru, ko zaradi potreb upravičenca storitev izvajata dva izvajalca neposredne socialne oskrbe, se lahko število ur mesečno poveča za največ eno tretjino.

Največ uporabnikov se odloči za pomoč do ene ure na dan, dvakrat do trikrat na teden. Pri tistih upravičencih, ki potrebujejo temeljno dnevno opravilo, pa se pomoč izvaja vsakodnevno.

Nekaj je tudi potreb po prinašanju enega pripravljenega obroka hrane, saj se nenehno povečuje število starostnikov, ki ne morejo več v celoti skrbeti zase, a želijo čim dlje ostati v svojem bivalnem okolju. Sorodniki so v večini v dopoldanskem času v službi, zato jim je priprava kosila onemogočena.

Storitev Pomoč družini na domu poteka v okviru Centra za socialno delo Šentjur pri Celju, od 01.10. 2018 Centra za socialno delo Celje, Enote Šentjur pri Celju, kontinuirano od 01. 04. 1992 dalje.

Z vidika lokalne skupnosti pomeni storitev:

- zagotavljanje višje ravni kvalitete življenja za kategorije oseb, ki so po zakonu upravičene do pomoči na domu,
- ohranjanje možnosti bivanja človeka v domačem okolju čim dalj časa, v kolikor ima pogoje za bivanje,

V letu 2018 smo nudili oskrbo 108-im uporabnikom, povprečno mesečno 59 uporabnikom. Storitve je opravljalo v povprečju letno 4,75 izvajalk, strokovna delavka in sodelavka v programu PND. Za izvajanje storitve smo imeli za prvo polletje vključeno udeleženko javnih del s statusom invalida.

2.2 Upravičenci glede na starost in spol na dan 31.12.2018

ŽENSKÉ

STAROST	pod 18 let	18-64	65-79	nad 80	SKUPAJ
ŠT.	1	2	14	21	38
UPRABNIKOV					
V ODSOTKIH	1,61	3,23	22,58	33,87	61,29

MOŠKI

STAROST	pod 18 let	18-64	65-79	nad 80	SKUPAJ
ŠT. UPRABNIKOV	0	7	8	9	24
V ODSOTOKIH	0,00	11,29	12,90	14,52	38,71

V mesecu decembru 2018 je storitev koristilo 62 uporabnikov. 53 uporabnikov je bilo starih nad 65 let, ki so zaradi starosti ali pojavov, ki jih spremlja starost, nesposobni za samostojno življenje, trije so bili kronični bolniki, mlajši od 65 let, pet uporabnikov po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb in drugih invalidnih oseb, ki imajo priznan dodatek za pomoč in postrežbo ter en otrok s težko motnjo v razvoju.

2.3 Število upravičencev do storitve pomoč družini na domu po mesecih od leta 2014 – 2018

MESEC	LETO 2014	LETO 2015	LETO 2016	LETO 2017	LETO 2018
JANUAR	48	58	64	59	62
FEBRUAR	47	56	66	59	60
MAREC	51	59	64	67	59
APRIL	53	59	59	64	56
MAJ	53	58	64	65	57
JUNIJ	56	58	61	70	57
JULIJ	52	63	61	63	55
AVGUST	53	62	60	67	62
SEPTEMBER	54	63	58	66	59
OKTOBER	56	66	54	61	59
NOVEMBER	56	67	59	64	60
DECEMBER	58	66	55	59	62
povprečje	53,08	61,25	60,42	63,67	59

V letu 2018 je bilo v storitev PND na novo vključenih 33 upravičencev, storitev je bila zaključena v 42-ih primerih:

- zaradi smrti v 11-ih primerih;
- zaradi odhoda v dom starejših v 15-ih primerih,
- zaradi izboljšanja zdravstvenega stanja, finančnih težav in drugo v 16-ih primerih.

Kadar nastane potreba po nujenju 24 urne oskrbe, nudimo pomoč uporabnikom in svojem pri urejanju prednostne obravnave pri sprejemu v institucionalno varstvo. Posredujemo prošnje za sprejem v institucionalno varstvo, obrazce za zdravniško mnenje in zahteve za priznanje pravice do dodatka za pomoč in postrežbo na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

2.4 Število opravljenih učinkovitih ur pri upravičencih do storitve pomoči družini na domu

Po pravilniku o standardih in normativih socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 45/10, 28/11, 104/11, 111/13 in 102/15), ki je začel veljati 19.06.2010, je za neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca, določen normativ povprečno 110 ur učinkovitega dela na mesec. Od skupnega števila delovnih ur na mesec /1.000,5 ur/ je bilo neposredni socialni oskrbi – učinkovitim uram, namenjeno povprečno 598,33 ur, kar na eno oskrbovalko znaša 104,1 ur.

Od 01.11.2013 dalje opravljamo storitev ob nedeljah, praznikih in dela prostih dnevih. Razširjena storitev se je v letu 2018 izvajala, pri 9-ih uporabnikih. Izvedli smo od 6 - 32 delovnih ur na mesec, povprečno mesečno 14,5 ure. Povprečno smo opravili 11,11 učinkovitih ur na mesec. Učinkoviti čas je ob nedeljah, praznikih in prostih dnevih nižji, zaradi poti - razdalje med uporabniki, ki jo mora opraviti socialna oskrbovalka na dan.

Število učinkovitih ur v letih od leta 2016 – 2018

mesec	LETO 2016	LETO 2017	LETO 2018
JANUAR	721,67	653,7	715,50
FEBRUAR	729,05	574,5	548,50
MAREC	743,42	757,5	703,25
APRIL	655,67	627	556,72
MAJ	647,28	746,75	583,50
JUNIJ	618,45	748,5	518,33
JULIJ	687,25	665,75	560,10
AVGUST	760,50	709	601,17
SEPTEMBER	755,68	683,59	564,25
OKTOBER	598,00	753,48	656,50
NOVEMBER	627,75	696,08	599,08
DECEMBER	615,25	583	573,08
SKUPAJ	8.159,97	8.198,85	7.179,98
POVPREČJE	680,00	683,24	598,33

Za izvajanje učinkovitega dela pri uporabnikih so delavke porabile 59,77% delovnega časa. Ker je bilo v prvem polletju namenjeno izobraževanju za elektronsko evidentiranje storitev s telefoni, je padec učinkovitih ur za 8,46 % od preteklega leta. Oskrbovalke so delo opravljale počasneje, veliko je bilo popravkov iz telefonov na program, ki se izvaja na sedežu, s tem je bilo porabljenega več časa. V tem času so oskrbovalke osvojile način dela in delo poteka nemoteno.

Specifičnost terena, razpršenost oskrbovancev po okoliških vaseh in zaselkih ter vremensko neugodne razmere v zimskih mesecih ima za posledico večjo porabo časa za pot od enega do drugega uporabnika, kar predstavlja velik delež porabljenega časa. V obseg števila ur, sodi tudi »prinašanje enega pripravljene obroka hrane«. V okviru te storitve organizirano

dostavljamo toplo hrano na dom starejšim, bolnim in invalidnim osebam med 11.00 in 14.00. uro, ki je po potrebi (glede na zdravstveno stanje uporabnika) tudi dietna. Obračun kosila se določa individualno glede na razdaljo do uporabnikovega naslova, njihov dostop v stanovanje, ter čas, ki ga socialna oskrbovalka porabi za prejemanje kosil v domu starejših, različnih gostiščih ali osnovnih šolah. Čas, ki ga socialna oskrbovalka porabi za prejemanje kosila se enakomerno porazdeli na vse uporabnike, ki ta dan prejmejo kosilo.

Delež delovnega časa je namenjen internemu izobraževanju v okviru rednih sestankov (koordinacija, teoretični preizkus znanja iz varstva pri delu in požarne varnosti, poročanje o terenskem delu, reševanju kriznih situacij), supervizije, evidentiranje storitev in pisanje potrebne dokumentacije o neposredni socialni oskrbi.

Dne, 01.01.2018 smo prešli na elektronsko evidentiranje storitev. S prehodom na nov program smo izboljšali hitrost in natančnost beleženja opravljenih storitev in tako več časa namenimo oskrbi uporabnikov.

V letu 2018 je bilo 9,01 % bolniških odsotnosti oskrbovalk iz različnih vzrokov. Glede na naravo dela in glede na populacijo (nega po prihodu iz bolnice) so oskrbovalke izpostavljene virusnim in drugim okužbam, katere ne moremo (kljub aktivnim izvajanjem ukrepov varstva pri delu) povsem eliminirati.

V letu 2018 so letni dopusti predstavljali 11,93 % delovnega časa, za leto 2019 je povprečno ostalo še 17 dni neizkoriščenega letnega dopusta na zaposleno, ker smo si prizadevali, da smo ob odsotnostih socialnih oskrbovalk pokrivali storitev v celoti brez odpovedovanja. Osnovno vodilo pri izvajanju storitev nam je upoštevanje uporabnikovih individualnih potreb in spoštovanja pravice do odločanja o vsebini izvedenih storitev. Pravočasno, dosledno in strokovno izvajanje storitev namreč zagotavlja zadovoljstvo uporabnikov.

Delo je potrebno koordinirati za vsak dan posebej, ker iščemo najbolj optimalne rešitve glede kilometrine in časa, ki ga oskrbovalke porabijo glede na oddaljenost uporabnikov.

3. CENA IN PLAČILO STORITVE

Na osnovi metodologije za izračun cen socialnovarstvenih storitev (stroški strokovne priprave v zvezi s sklenitvijo dogovora, stroški vodenja in koordiniranja neposrednega izvajanja storitve ter stroški za neposredno izvajanje storitve na domu uporabnika), smo občini Šentjur, kjer izvajamo storitev predložili v potrditev izračun ekonomske cene v višini 17,39 €/uro opravljene storitve za obdobje od 1.8.2016 dalje. Ob upoštevanju Zakona o socialnem varstvu so občine dolžne zagotavljati subvencijo storitve pomoči na domu v višini najmanj 50% ekonomske cene storitve. Občina je od 1.11. 2013 naprej prispevala 58% ekonomske cene storitve. Prispevek uporabnika zaradi pridobitve dodatne subvencije Zavoda za zaposlovanje (1,36 €/uro storitve) znaša 5,91 €/uro opravljene storitve.

Cena ure storitve v nedeljo se lahko poveča največ za 40%, opravljene na dan državnega praznika in dela prostega dne pa največ za 50% in sicer glede na dejansko povečanje stroškov dela. 1.11. 2013 je bilo uvedeno izvajanje storitve ob nedeljah, na dan državnega praznika in

dela prostih dnevih. Cena storitve od 1.8. 2016 znaša 15,94 €, uporabnik plača 7,68 €/uro, razliko subvencionirata Zavod za zaposlovanje v višini 1,35 € in občina v višini 6,91 €.

Upravičenec in njegovi zavezanci lahko pri pristojnem centru za socialno delo (kjer ima upravičenec prijavljeno stalno prebivališče) vložijo zahtevo za oprostitev plačila socialno varstvene storitve.

Center za socialno delo odloča o oprostitvi plačila na podlagi Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 110/2004, 124/2004, 114/2006-ZUTPG, 62/10-ZUPJS, 99/13-ZUPJS-C, 42/2015).

Če prispevek upravičenca in zavezanca oziroma zavezancev ne zadostuje za pokritje storitve, razliko med vrednostjo storitve in prispevki upravičenca in zavezancev doplača občina oziroma Republika Slovenija, glede na v zakonu navedene pogoje.

V letu 2018 so bile izdane 4 nove odločbe o celotni oprostitvi. Na dan 31.12.2018 je bilo 9 uporabnikov v celoti oproščenih plačila storitve.

3.1 Plačilna sposobnost uporabnikov za leto 2018

Tabela prikazuje število upravičencév, ki sami v celoti plačujejo storitev, delno oproščenih plačila ter v celoti oproščenih plačila storitve.

Mesec	samoplačniki	oproščeni plačila storitve v celoti	SKUPAJ
JANUAR	55	7	62
FEBRUAR	53	7	60
MAREC	53	6	59
APRIL	50	6	56
MAJ	52	5	57
JUNIJ	49	8	57
JULIJ	47	8	55
AVGUST	54	8	62
SEPTEMBER	51	8	59
OKTOBER	51	8	59
NOVEMBER	52	8	60
DECEMBER	53	9	62
povprečje	51,7	7,3	59

3.2 Število efektivnih ur v letu 2018

mesec	Efektivne ure	samoplačniki v €	oprostitve v €	skupaj znesek v €
JANUAR	715,50	3.275,73	972,87	4.248,60
FEBRUAR	548,50	2.528,24	723,18	3.251,42
MAREC	703,25	3.419,60	740,24	4.159,84
APRIL	556,72	2.710,64	599,87	3.310,51
MAJ	583,50	2.835,37	635,33	3.470,70
JUNIJ	518,33	2.465,87	607,25	3.073,12
JULIJ	560,10	2.722,98	593,96	3.316,94
AVGUST	601,17	2.847,01	716,60	3.563,61
SEPTEMBER	564,25	2.706,05	639,76	3.345,81
OKTOBER	656,50	3.145,04	749,10	3.894,14
NOVEMBER	599,08	2.941,79	607,26	3.549,05
DECEMBER	573,08	2.763,46	641,25	3.404,71
SKUPAJ	7.179,98	34.361,78	8.226,67	42.588,45
povprečje	598,33	2.863,48	685,56	3.549,04

4. IZVAJALKE STORITVE

Storitev socialne oskrbe na domu smo v letu 2018 izvajali skupaj s sedmimi zaposlenimi; od katerih je bilo pet socialnih oskrbovalk zaposlenih za nedoločen čas (od tega štiri za polni delovni čas in ena za krajši delovni čas) in ena za določen čas s krajšim delovnim časom. Zaradi dodatne pomoči pri pokrivanju potreb po pomoči na domu, smo od 01.01.2018 izvajali program javnih del »Pomoč in varstvo za starejše« in vključili eno delavko s statusom invalida za določen čas s 40 urnim tedenskim delovnikom, ki smo jo po preteku vključitve (20.06.2018), nadomestili z novo socialno oskrbovalko do 31.12.2018.

Pomoč na domu izvajajo socialne oskrbovalke, ki imajo opravljeno ustrezno kvalifikacijo in certifikat za opravljanje dela socialne oskrbovalke. Delo opravljajo v skladu z etičnim kodeksom delavcev v socialnem varstvu in v skladu z dogovorom o izvajanju storitve, ki ga pred začetkom izvajanja storitve oblikujeta strokovna delavka in sodelavka centra na področju pomoči na domu v sodelovanju z uporabnikom storitve in ostalimi udeleženi v uporabnikovi socialni mreži.

Sestavni del storitve so tudi supervizijski posveti za neposredne izvajalce storitve v obsegu najmanj 8 ur letno. V izvajanje skupinske supervizije smo vključili vse izvajalke storitve. Supervizijska srečanja so potekala od meseca januarja do decembra, in sicer v mesečnih srečanjih, po 2 šolski uri.

Kot izvajalec storitve socialne oskrbe na domu si prizadevamo za strokovno izpopolnjevanje socialnih oskrbovalk.

V mesecu aprilu so se 3 oskrbovalke udeležile posveta: pristojnosti institucij pri prekomerni uporabi spleta, ki ga je organiziral CSD Šentjur v okviru projekta Zdravo mesto.

Dve oskrbovalki sta se v mesecu marcu in septembru udeleževale predavanj in delavnic Programa izobraževanja in osveščanja za obvladovanje demence, ki je bilo organizirano brezplačno v domu starejših Šentjur. Ena oskrbovalka se je v mesecu novembru udeležila seminarja z naslovom: Soočanje z nasiljem pri izvajanju socialne oskrbe na domu.

Koordinatorica se je v mesecu maju udeležila Konference o neformalni oskrbi, ki jo je brezplačno organiziralo Ministrstvo za zdravje in seminarja Delo na področju Pomoči na domu, ki ga je ravno tako brezplačno organizirala Socialna zbornica Slovenije.

V mesecu decembru sta se koordinatorica in oskrbovalka udeležili skupinskega pogovora na Inštitutu za socialno varstvo, kjer spremljajo izvajanje pomoči na domu in pripravljajo strokovne podlage za nadaljnji razvoj pomoči na domu.

Poročanja iz vseh seminarjev smo izvedli na skupnih srečanjih in znanje širili med vse zaposlene.

Zaradi izmenjave izkušenj se koordinatorica storitve PND povezuje v aktiv služb pomoči na domu celjsko – savinjske regije, kar pripomore k boljši kvaliteti dela.

5. ZAKLJUČEK IN PREDLOGI

V skladu z določili 99. člena Zakona o socialnem varstvu ter usmeritvah Nacionalnega programa socialnega varstva do leta 2020 občina skrbi za ustrezno organizacijo in razvoj storitve pomoč na domu.

Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020 predvideva zagotovitev socialne oskrbe na domu za 3,5 % vključenosti ciljne populacije v dnevno obravnavo v različne oblike pomoči na domu. Občina Šentjur šteje po podatkih Statističnega urada 19.030 prebivalcev, od tega je 3265 starejših nad 65 let.

Po izračunu Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020 izhaja, da naj bi bilo v storitve vključeno 3,5% ciljne populacije, kar za Občino Šentjur predstavlja, glede na podatke iz Statističnega urada, 124,99 uporabnikov.

Center za socialno delo Celje – Enota Šentjur pri Celju z razpoložljivim kadrom storitev socialne oskrbe na domu trenutno lahko zagotavlja 62 uporabnikom, kar predstavlja 1,75% ciljne populacije.

Pomoč na domu je storitev, ki je nosilna in trenutno najbolj razvita na področju oskrbe starejših oseb na njihovem domu. Je tudi temeljna storitev, ko govorimo o dolgotrajni oskrbi, saj v celoti izhaja iz potreb uporabnikov. Strokovne delavke/sodelavke, ki storitev koordiniramo pristopamo k družini celostno. Za vsakega uporabnika izdelamo individualni načrt, naredi se ocena tveganja, pomoč se po potrebi dopolnjuje in prilagaja. Uporabnikom je na razpolago svetovanje, strokovne delavke/sodelavke pa se povezujemo z različnimi strokovnimi službami v okviru zdravstvenih služb, lokalnimi organizacijami, zavodi, strokovnjaki ter po potrebi iščemo še dodatne vire pomoči.

Na Centru za socialno delo Šentjur se že vsa leta trudimo razvijati kakovostno oskrbo starejših in invalidnih oseb na njihovem domu, vsako leto se storitev dopolnjuje z različnimi novostmi. V preteklem letu smo prešli na elektronsko evidentiranje storitev s telefoni. S prehodom na nov program smo izboljšali hitrost in natančnost beleženja opravljenih storitev in tako več časa namenili oskrbi uporabnikov.

Cilj vseh nas je zagotoviti kakovostno in organizirano mrežo storitev oziroma pomoči, ki bo vsebovala različne in vsem dostopne oblike pomoči na način, da bodo starejše osebe lahko na svojo željo ostajale čim dlje doma in živele čimbolj kakovostno.

CENTER ZA SOCIALNO DELO
CELJE
ENOTA ŠENTJUR PRI CELJU

Dušana Kvedra 11
3230 Šentjur

T: 03 746 25 20
F: 03 746 25 25
E: gpcsd.sentj@gov.si
www.cdsentjur.si

Datum: 01.04.2019

POROČILO ZA LETO 2018

SOCIALNO VKLJUČEVANJE POSEBEJ RANLJIVIH SKUPIN V OBČINI ŠENTJUR

Poročilo pripravila:

Sabina Jelenc

Pomočnica direktorice:

mag. Anica Weber

KAZALO

1. UVOD	3
2. UPORABNIKI	4
3. IZVAJALCI	5
4. IZVAJANJE IN NAMEN PROGRAMA	5
5. KAJ VSE SMO POČELI MED LETOM	7
6. UGOTOVITVE IN PREDLOGI:	8

1. UVOD

V letu 2017 smo ponovno pričeli izvajati program **Socialno vključevanje posebej ranljivih skupin**, ki smo ga že izvajali v letih od 2002 do 2010. Program se je izvajal z redno zaposleno strokovno sodelavko s VI. stopnjo strokovne izobrazbe v deležu 0,592 zaposlitve in laično sodelavko prav tako s VI. ravno strokovne izobrazbe tudi v letu 2018. Naloge smo izvajali na podlagi sklenjene pogodbe z Občino Šentjur, Zavodom republike Slovenije za zaposlovanje in Centrom za socialno delo Šentjur. V program je bilo vključenih povprečno mesečno cca 30 družin z več kot 40 otroki, odrasle invalidne osebe z motnjami v duševnem razvoju in odrasle osebe s težavami v duševnem zdravju. Že v preteklosti se je pokazala potrebnost in koristnost izvajanja programa, saj je bil program zelo učinkovit. Pozitivni vidiki programa so bili opazni na vseh področjih življenja uporabnikov.

Program **Socialno vključevanje posebej ranljivih skupin** (enostarševske družine, velike družine, družine z otroki s posebnimi potrebami, otroci in mladi s težavami v odraščanju, brezposelni mladi, odrasle invalidne osebe in odrasle osebe s težavami v duševnem zdravju) predstavlja psihosocialno pomoč družini, otroku in mladostniku na domu družine in/ali v šolskem okolju in je dopolnilo strokovni socialnovarstveni storitvi **Pomoč družini za dom**. Socialnovarstvena storitev **Pomoč družini za dom (PDZD)** je ena najpomembnejših storitev CSD, izvaja se v obliki svetovalnega dela z družinami, ki se znajdejo v kriznih situacijah. Storitve opravljajo strokovne delavke Centra za socialno delo, preko redne zaposlitve v deležu 0,592 zaposlitve in programa javnih del pa smo želeli, da bi se izvajala laična pomoč družinam, ki bi na terenu dopolnjevala strokovno socialno varstveno storitev PDZD in bi zajemala urejanje medosebnih odnosov in komunikacijo na vseh relacijah med člani družine. CSD pri svojem strokovnem delu družini pomaga pri urejanju odnosov med družinskimi člani, jim svetuje in jih uči kvalitetnejših pristopov pri skrbi za otroke z namenom usposobiti družino za opravljanje njene vsakdanje naloge. Strokovno delo je usmerjeno na družino kot celoto. **Kadar je opaziti, da so na strani staršev pomanjkljivi oz. neprimerni vzorci ravnanj v vzgojnih in skrbstvenih nalogah, je za učinkovito doseganje trajnih sprememb potrebno znanje utrjevati na terenu, kar pa je edino možno z vključitvijo sodelavca v vsakdanjik družine.** Starši imajo na ta način možnost preizkusiti, da so spremembe možne, ker jih laični sodelavec konkretno izvaja in je staršem neposreden zgled. Človekova osebnost se oblikuje v času otroštva, s pravilnim pristopom pri vzgoji in skrbi otroku omogočimo, da se njegova osebnost razvije v smeri samostojnosti in odgovornosti. Starši, ki so vključeni v našo pomoč, sami običajno niso bili deležni ustreznih vzgojnih prijemov in je njihovo znanje zato na tem področju pomanjkljivo. Med njimi so tudi starši, ki zaradi lastne razvojne prikrajšanosti težje opravljajo vzgojne naloge. Z neposredno vključitvijo pomoči družini v domačem okolju imajo tudi otroci možnost spoznati druge načine vzgoje in skrbi, katerih pri starših niso bili deležni. Na tak način lahko prekinemo »začarani krog«, starše trajno opremimo za kvalitetnejše delo z otroki, otrokom pa v občutljivem razvojnem obdobju omogočimo

pozitivne izkušnje, ki gradijo stabilnejšo osebnost. To je tudi eden od načinov za zmanjšanje vpliva različnih dejavnikov tveganja na odklonsko vedenje otrok, s poudarkom na krepitvi družine in kvalitetnega preživljanja prostega časa.

Z vidika dela z družinami se je prispevalo k izboljšanju v smislu kontinuiranosti in doseganja ciljev programa laične pomoči, ki so ključnega pomena za družinsko dinamiko.

2. UPORABNIKI

Program v okviru pomoči družini za dom obsega strokovno svetovanje in pomoč pri urejanju odnosov med družinskimi člani, strokovno svetovanje in pomoč pri skrbi za otroke in usposabljanje družine za opravljanje njene vsakdanje vloge. Upravičenci do storitve so posamezniki in družine v primerih, ko socialne stiske in težave izhajajo iz neurejenih odnosov v družini in so rešljive le s spremembami v družini kot celoti, kadar družina išče strokovno svetovanje in pomoč pri skrbi za otroke, vendar vzorci vedenja in znanja družine ne zadoščajo za odpravljanje težav, ter v primerih, ko socialne stiske dveh ali več družinskih članov za zagotovitev pogojev za obstanek in razvoj družine zahtevajo trajnejšo podporo in vodenje. Pogoj za uporabo storitve sta ocena, da so družinski člani motivirani za uresničevanje potrebnih sprememb v svojih socialnih vlogah ter sprejem dogovora o sodelovanju. Program se nanaša na otroke od rojstva do 18. leta starosti. Otrok zaradi telesne in duševne nezrelosti potrebuje posebno varstvo in skrb še posebej v družinah z večjo stopnjo tveganja (enostarševske družine, velike družine, družine z otroki s posebnimi potrebami, otroci in mladi s težavami v odraščanju, brezposelni mladi, ipd.). Cilj programa je zagotoviti otrokom varno in brezskrbno življenje v svoji matični družini, da odrašča in razvija svoje potenciale v največji možni meri.

Program je namenjen družinam, ki so se zaradi različnih materialnih ali življenjskih okoliščin znašle v težavah in zato potrebujejo strokovno pomoč kot tudi vodenje in usmerjanje. S takšnim načinom dela imamo možnost okrepiti starševsko vlogo, jih naučiti prevzemanja svojih dolžnosti in odgovornosti vsakdanjega življenja v družini ter izpolnjevanja pričakovane skrbi in vzgoje lastnih otrok in mladostnikov.

Program je naravnani k odpravljanju socialnih stisk v družini, kjer izvajalka programa prevzema vlogo otrokovega zaupnika ter mu v obliki osebne pomoči (socialno učenje in učenje za šolo, druženje, rekreacija, vključevanje v pozitivne vsebine prostega časa in drugo) nudi konkretno in moralno podporo. Odnos med starši, otrokom oz. mladostnikom in izvajalko programa daje možnost spoznavanja sebe, pridobivanja ugodnejših izkušenj o sebi, vrstnikih in odraslih.

Z vidika dela z družinami zaradi kontinuiranosti prispevamo k izboljšanju doseganja ciljev programa laične pomoči, ki so ključnega pomena za družinsko dinamiko kot so: odprava neustreznih družinskih razmer; ohranjanje vključenosti vseh družinskih članov; zmanjševanje dejavnikov tveganja, ki negativno vplivajo na odklonsko oz. družbeno nesprejemljivo vedenje otrok in mladostnikov; opora in pomoč družinskim članom, posebej otrokom in mladostnikom; dvig kakovosti družinskega življenja.

3. IZVAJALCI

Program sta izvajali redno zaposlena strokovna sodelavka s VI. stopnjo strokovne izobrazbe v deležu 0,592 zaposlitve in laična sodelavka prav tako s VI. ravno strokovne izobrazbe na domu družine, v šolskem okolju ali na sedežu CSD. Laična delavka, s statusom invalidne osebe se je vključila v javno delo programa Socialno vključevanje posebej ranljivih skupin z dnem 13.02.2017 in je bila vključena do 31.12.2018.

Konkretne zadolžitve in naloge izvajalk:

- pomoč pri vzgoji in učenju,
- pomoč pri učenju reševanja vsakodnevnih težav in vzpostavitvi komunikacije,
- pomoč pri ravnanju z družinskimi člani z motnjo v duševnem razvoju ali invalidnimi družinskimi člani,
- pomoč otrokom in družini pri socialni vključenosti v okolje,
- pomoč pri kvalitetnem preživljanju prostega časa,
- skrb za ravnotežje med delom, učenjem in igro,
- pomoč pri iskanju ustreznih rešitev za težave, s katerimi se družina sooča,
- pomoč pri urejanju odnosov s socialnim okoljem,
- pogovori s starši in drugimi družinskimi člani,
- pomoč pri učni uspešnosti otrok,
- pomoč družini pri usmerjanju otrok pri pridobivanju učnih navad in metod dela,
- pomoč otrokom pri razvijanju kulture branja,
- pomoč otrokom pri pridobitvi osnovnih higienskih navad,
- evidentiranje obiskov pri družini, poročanje o dogajanju v družinah in razgovori s strokovno delavko.

4. IZVAJANJE IN NAMEN PROGRAMA

Z neposredno podporo najbolj ranljivim, posredno pa tudi družini, s povezovanjem z drugimi programi strokovne pomoči, pomaga k:

- boljši splošni uspešnosti otroka in mladostnika v družini,
- izboljšanju odnosov v družini,
- zmanjševanju in preprečevanju neprilagojenih oblik vedenja otrok in mladostnikov k pozitivni orientaciji do sveta brez drog, alkohola in spleta,
- sprejetosti oz. vključenosti oseb, ki so zaradi svojih posebnih potreb v neenakem položaju pri vzpostavljanju in vzdrževanju socialnih odnosov.

4.1. Izvajanje programa SVPRS vključuje naslednje zadolžitve in naloge:

- Laična pomoč pri izvajanju programov za otroke in mladostnike, ki omogočajo socialno vključevanje otrok in mladostnikov s težavami v odraščanju, pomoč pri socialni vključenosti otrok v okolje, pomoč pri vzpostavitvi sodelovanja otrok, mladostnikov in šole;
- Laična pomoč proslcem za mednarodno zaščito v obdobju socialne, jezikovne in kulturne integracije: pomoč pri učenju slovenščine, pomoč otrokom pri šolskih obveznostih in aktivnemu preživljanju prostega časa, svetovanje staršem, pomoč pri vključevanju v socialno okolje, družabništvo, branje knjig, ipd;
- Laična pomoč žrtvam nasilja in drugi programi na področju preprečevanja nasilja: nudenje opore osebi v stiski, pomoč pri vzpostavljanju socialne mreže, družabništvo, pomoč pri opravljanju gospodinjskih opravil in varstvu otrok, spremstvo k zdravniku, ipd;
- Laična pomoč družinam pri vsakdanjih opravilih, pri ustvarjanju zdravih življenjskih navad, pri vzgoji in učenju, pomoč pri učni uspešnosti, pisanju domačih nalog, pri učenju reševanja vsakodnevnih težav in vzpostavitvi komunikacije, pri ravnanju z družinskimi člani z motnjo v duševnem razvoju, invalidi, pomoč pri urejanju odnosov med otroki in starši.

V letu 2018 smo v program vključili 13 družin z 21 otroki, 3 odrasle invalidne osebe in 2 odrasli osebi s težavami v duševnem zdravju.

Zaznali smo, da so tekom izvajanja programa postali odnosi med starši in otroki bolj sproščeni, hkrati pa so starši tudi bolj motivirani za sodelovanje. Prav tako se je izboljšalo sodelovanje med starši in šolskimi svetovalnimi delavci, otroci so dosegali boljše uspehe v šoli zaradi dodatne pomoči, kar je imelo posledično vpliv tudi na njihov splošni uspeh, samopodobo ter osebnostno rast. Program je pripomogel družini k opustitvi neustreznih vzorcev, zaradi katerih bi bilo potrebno preiti v ukrepe za zaščito otroka.

4. KAJ VSE SMO POČELI MED LETOM

Skozi šolsko leto se je čas namenil predvsem šolskemu delu, nudenju pomoči pri domačih nalogah ter krepitvi učenja in razvijanju bralne kulture. Večina otrok ima svoja močna in tudi šibka področja učenja. Predvsem se je izkazalo, da potrebujejo dodatno pomoč pri branju. Branje je zahtevno miselno področje, vendar ne gre samo za to, da bi se otrok naučil brati, temveč mora biti cilj, da bo sam posegal po knjigi. Brali smo pravljice in otroško literaturo, ki jim je privlačna, kar je zanje dodatna motivacija. Še posebej spodbujamo, da si starši vzamejo čas in berejo svojim otrokom. Ne gre torej samo za »priganjanje«, naj berejo, ampak predvsem za čustven odnos do vsebine, ki jo ponuja knjiga. Tudi vsa druga področja, predvsem naravoslovne vsebine, lahko dodelamo, obnovimo, popestrimo z novim znanjem, če skupaj hodimo na izlete, opazujemo naravo ali pa z leksikoni odkrivamo skrivnosti narave in življenja. To velja za vse starostne skupine osnovnošolskih otrok, saj otroci potrebujejo odrasle, da jih vodijo do različnega znanja.

Prosti čas se je popestril z igro, gibanjem, raziskovanjem narave, delavnicami, ipd. Ustvarjanju smo prepustili prosto pot in spodbudili domišljijo pri otrocih. Ustvarjalnost je razmišljanje na nove in drugačne načine, delovanje v smeri uporabnih stvari in iskanje novih poti.

V program je bil vključen tudi uporabnik s posebnimi potrebami, izvajanje programa smo prilagodili njegovim potrebam, da se je lahko aktivno vključil v sam proces. Pred tem smo pridobili informacije, ki so potrebne za delo z osebo s to vrsto sindroma. Spodbujalo se ga je pri vseh aktivnostih, vključeval se je v pogovor, skupaj z njim smo prebirali slikanice, si ogledovali različne slike, katere so prikazovale osnovne potrebe v življenju. Prav tako smo z namenom ohranjanja oz. razvijanja grobe in fine motorike izdelovali izdelke iz papirja, risali, barvali, rezali oblike, ipd. Za krepitev določenih mišic je z našo pomočjo izvajal vaje za roke, noge, podajal žogo, ipd. Uporabnik je sodeloval in bil zadovoljen s takšnim načinom interakcije, njegovo stanje se je tako izboljšalo, da se je vrnil v varstveno delovni center in ne potrebuje več naše pomoči.

S sprehodi oz. z različnimi aktivnostmi se ustvarja oz. ohranja stik z naravo, otroci so se sprostili in za trenutek pozabili na formalno učenje ter osvojeno znanje nadgrajevali z dogajanjem v naravi. V vseh vremenskih razmerah smo čas prebili v naravi in tako poglobljali znanje o naravnih in vremenskih pojavih. Sprehode smo izkoristili tudi za pogovore o vsakdanjih temah, kajti otroci so nam zaupali marsikatero njihovo misel, skrivnost.

Izvedli smo delavnice z namenom razvijanja ročnih spretnosti, fine motorike ter razvijanja ustvarjalnosti. Z ustvarjanjem se otroci sprostijo ter pokažejo vse svoje skrite talente, svoj navdih in veselje. Izdelovali smo origami, slikali z vodenimi barvicami, delali trganke iz kolaž papirja, risali na temo poletne počitnice, reševali uganke, križanke. Izkoristili smo

tudi večje praznike (božični in velikonočni prazniki). Ker so prazniki del družinskega praznovanja, smo k sodelovanju spodbudili tudi starše. Ob zaključku leta smo otrokom in mladostnikom razdelili darila iz projekta Božiček za en dan.

5. UGOTOVITVE IN PREDLOGI:

CSD pri svojem strokovnem delu družini pomaga pri urejanju odnosov med družinskimi člani, jim svetuje in jih opolnomoči s kvalitetnejšimi pristopi pri varstvu in vzgoji za otroke z namenom opremiti družino za opravljanje njene vsakdanje naloge. Strokovno delo je usmerjeno na celotno obravnavo družine in za doseganje sprememb oz. vzorcev v določeni družini je potrebno vse člane družine vključiti v izvajanje programa.

Prizadevali smo si za zmanjšanje vpliva različnih dejavnikov tveganja iz okolja na razvoj psihosocialnih motenj, saj z ustrezno pomočjo v okolju lahko pomembno vplivamo na zmanjšanje verjetnosti nastanka motnje. Za načrtovanje ustrezne pomoči je pomembno spoznanje, da ne moremo iskati vzroka težav samo v otroku in ga identificirati kot negativno osebo, pač pa je potrebno narediti celotno sliko njegove družine, okolja, šole oz. vse okoliščine, ki so negativno vplivale na otrokov razvoj. V kolikor želimo otroku pomagati pri odraščanju in v samem obdobju adolescence, moramo zelo dobro poznati njegovo osebnost in glede na to izbrati primeren način komunikacije in pomoči. Nemalokrat starši zaradi lastnih težav ne opazijo, da jih otrok potrebuje, da jih ves čas s svojim vedenjem opozarja, otroku enostavno ne zmorejo prisluhniti, za težave krivijo druge, pomoč strokovnih služb pa odklanjajo ne le zaradi sramu, ampak so prepričani da tovrstne težave lahko rešijo sami znotraj družine. Ko se zaznajo določeni vzorci neprimerne vedenja, si prizadevamo s strokovnimi pristopi okrepiti družine, da se bodo lahko v bodoče same odzvale na najbolj primeren vzgojni način in tako otrokom predale sporočilo kaj je prav in kaj ni prav.

V letu 2018 smo zaznali potrebo, da se v našo storitev vključijo družine s člani, kateri imajo težave v duševnem zdravju, posledično je to pomenilo vzpostavitev sodelovanja tudi z regijsko koordinatorko za duševno zdravje.

V devet-ih družinah z 18-imi otroki, kjer so bile vključene tudi osebe z različnimi telesnimi in duševnimi motnjami smo zaključili storitve, ker naše pomoči niso več potrebovali, eden od teh je invalidna oseba in je iz negibljivosti napredoval tako, da se je lahko vključil v varstveno delovni center. Bil je naše pomoči deležen dvakrat dnevno skupaj s storitvijo pomoči na domu. Ena oseba z duševno motnjo pa se je osamosvojila in se preselila v svoje stanovanje v drugo občino. Eno osebo smo imeli občasno vključeno v program.

Potreba po vključevanju otrok in družin v program je vsako leto večja, vendar zaradi pomanjkanja zaposlenih za izvajanje programa, družinam le-tega ne moremo omogočiti oz. ponuditi.

**OBČINA ŠENTJUR
DRUŽBENE DEJAVNOSTI**

Obrazložitev k ceni storitve Pomoči družini na domu

Od 1. 4. 1992 se v naši občini v okviru Centra za socialno delo neprekinjeno izvaja storitev Pomoč družini na domu. Strokovna sodelavka programa Pomoč družini na domu (koordinatorka) vodi in koordinira delo petih redno zaposlenih izvajalk. Mesečno delavke s koordinatorko izvajajo pomoč povprečno 59-im starejšim uporabnikom programa pomoč družini na domu.

V maju 2019 smo od Centra za socialno delo Celje prejeli pisno odpoved izvajanja storitve od 1. 1. 2020 dalje (priloga št. 1) s prošnjo, da izpeljemo ustrezne postopke in izberemo novega izvajalca storitve.

Zaradi dobrih referenc za opravljanje te dejavnosti in izraženega interesa izvajanja te storitve, od 1. 1. 2020 predajamo izvajanje storitve Domu starejših Šentjur. Za izvajanje storitve bo prevzel vse trenutno zaposlene delavke in prostore, ki jih uporabljajo za izvajanje storitve.

V naši občini velja od 1. 8. 2016 cena za storitev pomoči družini na domu 17,39 EUR na uro, Občina Šentjur doplačuje razliko do cene, ki jo plačajo uporabniki, to je 5,91 EUR na uro.

Višina cene storitve pomoči družini na domu se bo zaradi spremembe zakonodaje od 1. 1. 2020 spremenila. Dom starejših Šentjur je v skladu s 40. členom Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 87/06, 127/06, 8/07, 51/08, 5/09 in 6/12) in z upoštevnimi spremembami zakonodaje na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju od 1. 1. 2020, pripravil predlog nove cene storitve (obrazec 2 - priloga).

Strošek pomoči družini na domu v skladu z zakonodajo (12. člen Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev) mesečno obsega stroške dela (plače, prispevki delodajalca za socialno varstvo, premija dodatno pokojninsko zavarovanje, drugi stroški dela) ter stroške materiala in storitev (stroški pisarniškega materiala, izobraževanja in drugi stroški). Skupaj znašajo stroški za pet delavk izvajalk 9.050,25 EUR. Poleg navedenega je v ceno storitve vključen tudi 0,12 deleža stroškov plač ter materiala in storitev pri delavki za vodenje in koordiniranje programa v višini 871,98 EUR ter 0,30 deleža prej omenjenih stroškov delavke za strokovno pripravo v zvezi s sklenitvijo dogovorov v višini 711,67 EUR, kar znaša 1.583,65 EUR. Skupaj znesejo vsi ti stroški 10.633,90 EUR.

Cena storitve pomoči družini na domu bi od 1. 1. 2020 znašala 18,66 EUR na uro, kar pomeni 7 %-no zvišanje cene. Vzrok za navedeno zvišanje je v spremembi stroškov dela pri zaposlenih na podlagi zakonodaje ter v ukinitvi delavcev v okviru programa javnih del in s tem ukinitvi subvencije s strani Zavoda za zaposlovanje RS.

Cena za uporabnika od 1. 8. 2016 znaša 5,91 EUR. Sedanji predlog je, da cena za uporabnika od 1. 1. 2020 ostaja nespremenjena.

Primerjava cen storitve pomoči družini na domu med letom 2016 in predlogom za leto 2020 (v €):

	Leto 2016	% v ceni	Predlog leto 2020	% v ceni	IND. 20/16
Ekonomska cena	17,39		18,66		107
- subvencija Zavoda	1,36	8			
- subvencija občine	10,12	58	12,75	68	126
- cena za uporabnika	5,91	34	5,91	32	100

Iz predloga je razvidno, da bi se ekonomska cena v primerjavi s trenutno veljavno zvišala za 7 %, delež občine bi se ob nespremenjeni ceni za uporabnika zvišal za 26 %. Prav tako je razvidno, da bi se delež občine v predlagani ekonomski ceni zvišal za 10 %, delež uporabnikov pa bi se znižal za 2 %.

Dom starejših Šentjur

PREDLOG CENE STORITVE POMOČI NA DOMU - OBČINA ŠENTJUR - 1. 1. 2020

Datum: 26.07.2019

Izvajalec: **DOM STAREJŠIH ŠENTJUR**

OBRAZEC 2

1.	Število zaposlenih:	1	2	3	4	5	6
2.	- strokovna priprava v zvezi s sklenitvijo dogovora						5,17
3.	- vodenje in koordiniranje						0,30
4.	-za neposredno socialno oskrbo uporabnikov						0,12
5.	-število efektivnih ur na oskrbovalca na mesec						4,75
6.	skupno štev.efektivnih ur na mesec (3*4)						120,00
							570,00
		1	2	3	4	5	6
a)	Stroški strokovne priprave		711,67	711,67	0,00	0,00	0,00
b)	Stroški vodenja in koordiniranja		871,98	435,99	0,00	435,99	0,76
c)	Stroški za neposredno socialno oskrbo (d+e+f)		9.050,25	4.525,13	0,00	4.525,12	7,94
d)	-stroški dela		7.869,79	3.934,90		3.934,89	6,90
e)	-stroški materiala in storitev, amortizacije, inv.vzdrž.		1.180,46	590,23		590,23	1,04
f)	-stroški financiranja		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
g)	SKUPAJ (a +b+c)		10.633,90	5.672,79	0,00	4.961,11	8,70
	SKUPAJ (a +b+c) na ef. uro v EUR		18,66	9,95	0,00	8,70	8,70
STRUKTURA v %			53,3	0,0	0,0	46,6	46,62

Pripravila: Aleksandra Gorjup, vodja FRS

Direktorica: Vesna Vodišek Razboršek

